

Через тривалість виробничого циклу в сільському господарстві - від кількох місяців до декількох років - собівартість продукції визначається один раз на рік.

Отже, у сільському господарстві облік має враховувати сезонність виробництва, біологічні активи та особливості формування собівартості продукції. Врахування галузевих особливостей дозволяє підприємствам оптимізувати обліковий процес, забезпечити достовірність та своєчасність інформації для прийняття управлінських рішень. Подальші дослідження у цій області можуть бути спрямовані на розробку методичних рекомендацій щодо організації обліку в окремих галузях економіки, а також на вивчення впливу цифрових технологій на обліковий процес.

Список використаних джерел:

1. Сук Л. К. Облік поточних біологічних активів і сільськогосподарської продукції. *Облік і фінанси*. 2014. № 2. С. 71-78. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2014_2_11..
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 Біологічні активи: Наказ Міністерства фінансів України від 18.11.2005 № z1456-05 / Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1456-05#Text>
3. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів : Наказ Міністерства фінансів України № 1315 від 29.12.2006 р. / Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1315201-06#Text>

Abstract: *The influence of industry features on the organization of accounting is considered. The features of accounting in agriculture are studied. It is revealed that industry features influence the choice of accounting methods, the formation of reporting and the organization of control.*

Keywords: *industry characteristics, accounting, accounting organization, accounting methods, financial reporting, internal control.*

Науковий керівник:

Лугова О.І.,

канд. екон. наук, доцент,

доцент кафедри обліку і оподаткування,

Миколаївський національний аграрний університет

УДК 657.37

Роль прозорості у вдосконаленні бухгалтерського обліку та корпоративного управління

Тіхонова Вікторія,

здобувачка вищої освіти спеціальності 071 Облік і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: *Досліджено роль прозорості як ключового чинника ефективного корпоративного управління в сучасних умовах. Розглянуто вплив прозорості на розвиток бухгалтерського обліку та її значення для формування сприятливого інвестиційного клімату. Проаналізовано підходи до трактування поняття прозорості у різних системах принципів корпоративного управління, зокрема у міжнародних стандартах G20/OECD та українських*

нормативно-правових документах. Окреслено необхідність подальших досліджень взаємозв'язку між прозорістю та обліковими конструктами для удосконалення корпоративного управління..

Ключові слова: прозорість, корпоративне управління, стейкхолдери, бухгалтерський облік, фінансова звітність

Однією з найсуттєвіших вимог для забезпечення дієвого корпоративного управління в умовах сьогодення є досягнення прозорості у функціонуванні корпоративних структур. Це включає відкритість не лише їхньої діяльності, а й процесу прийняття рішень відповідними суб'єктами. Прозорість у діях корпоративних структур та процедурі ухвалення рішень надає різним стейкхолдерам змогу ретельно оцінювати дії агентів, притягати їх до відповідальності та створює умови для сприятливого інвестиційного клімату.

Прозорість відіграє важливу роль у подальшому вдосконаленні бухгалтерського обліку, адже вона є одним із зовнішніх факторів, що стимулює розвиток облікової науки. Прозорість стає актуальною тоді, коли облікова система демонструє свої недоліки, наприклад, у разі виникнення корпоративних скандалів. Одночасно потреба у підвищенні прозорості призводить до реконструкції існуючої системи облікових знань, що в кінцевому результаті сприяє збільшенню довіри до бухгалтерської звітності, яка подається корпоративними структурами, а також до фінансових ринків загалом.

Прозорість є однією з ключових характеристик ефективної системи корпоративного управління навіть у сучасному бізнес-середовищі. Це підтверджується її включенням до різних систем принципів корпоративного управління, які, незважаючи на свою різноманітність, мають спільне бачення щодо важливості забезпечення прозорості діяльності корпоративних структур. Розробка таких принципів загалом спрямована на створення концептуальних основ, впровадження яких покращує якість корпоративного управління, причому одним з найважливіших аспектів є підвищення рівня прозорості для різних стейкхолдерів [1].

Стейкхолдери - це особи або групи, які мають безпосередній або непрямий вплив на бізнес і, водночас, залежать від його функціонування. В умовах українського ринку управління зацікавленими сторонами має свої специфічні особливості, оскільки інтереси можуть змінюватися залежно від регіону, сфери діяльності та соціально-економічних факторів [2].

Крім того, у межах окремих систем принципів корпоративного управління поняття відкритості набуває ще ширшого значення. Наприклад, у «Положенні про затвердження Принципів корпоративного управління» [3] прозорість охоплює різні аспекти функціонування корпоративних структур, таких як:

- процедуру висування, відбору та оцінювання директорів;
- політичну активність;
- лобіювання;
- систему управління ризиками;
- організацію тендерів на аудиторські послуги;
- звітність та політики представників корпоративної структури.

У «Принципах корпоративного управління G20 / ОЕСР» [4] це поняття включає аспекти ринку капіталу, практики корпоративного управління, управлінські структури та правила їх функціонування, ринок корпоративного контролю, політику корпоративного управління, вимоги лістингу, фінансову звітність і процес відбору членів ради директорів.

У вивчених системах корпоративного управління поняття прозорості стосується облікових даних та інформації, представлених у різних форматах, зокрема через різні види бухгалтерської звітності. Крім того, це поняття охоплює різні складові корпоративного управління, ефективність яких залежить від рівня прозорості облікової інформації. Ніяка з проаналізованих систем принципів корпоративного управління не містить чіткого визначення терміна «прозорість», проте всі вони наголошують на його тісному зв'язку з якістю бухгалтерського обліку та розглядають його як один із інструментів її забезпечення. У системі бухгалтерського обліку прозорість і якість є доволі неконвенційними категоріями відповідно до положень конвергованої концептуальної основи IAS/IFRS та GAAP US, оскільки вони не належать до фундаментальних або додаткових якісних характеристик фінансової інформації чи її окремих складових.

Останнім часом поняття прозорості або транспарентності фінансової звітності все більше привертає увагу дослідників у сфері бухгалтерського обліку. Одним із найактуальніших завдань сучасних наукових досліджень є встановлення зв'язку між розумінням прозорості як фактора підвищення ефективності корпоративного управління та різними обліковими конструктами, такими як принципи обліку, якісні характеристики фінансової інформації, цілі та завдання облікової системи тощо. Удосконалення цих аспектів сприятиме підвищенню рівня прозорості в корпоративних структурах та зміцненню довіри до їх фінансової звітності.

Таким чином, аналіз сучасних кодексів корпоративного управління, принципів його реалізації та найкращих практик показав, що на даний момент відсутнє єдине узагальнене розуміння поняття прозорості в різних стандартах і нормативних документах, що регулюють корпоративне управління. Це зумовлено виключенням цього терміна з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Відтак, питання забезпечення прозорості діяльності корпоративних структур залишається відкритим, а його взаємозв'язок із суміжними обліковими категоріями та поняттями є актуальним напрямом досліджень у сфері корпоративного управління та бухгалтерського обліку.

Список використаних джерел:

1. Hawksford. The core principles of good corporate governance. *Corporate, Private Client and Funds Services* | Hawksford. URL: <https://www.hawksford.com/insights-and-guides/the-core-principles-of-good-corporate-governance#:~:text=A%20company%20which%20applies%20the,help%20to%20finance%20further%20growth>. (date of access: 25.02.2025).

2. Демчина Д. Хто такі стейкхолдери і як з ними працювати. *Go Deal Brokers*.

URL: <https://business-broker.com.ua/blog/khto-taki-stejkkholdery-i-iak-z-nymy-pratsiuvaty/> (дата звернення: 25.02.2025).

3. Про затвердження Принципів корпоративного управління: Рішення. Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 22.07.2014 №. 955. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr955863-14#Text> (дата звернення: 25.02.2025).

4. Керівні принципи ОЕСР щодо корпоративного врядування на підприємствах державної форми власності. *OECD*. URL: https://www.oecd.org/uk/publications/2015_9789264312906-uk.html (дата звернення: 25.02.2025).

Abstract: *The role of transparency as a key factor of effective corporate governance in modern conditions is investigated. The impact of transparency on the development of accounting and its importance for the formation of a favourable investment climate is considered. Approaches to the interpretation of the concept of transparency in different systems of corporate governance principles, in particular, in the international G20/OECD standards and Ukrainian regulatory documents, are analysed. The need for further research on the relationship between transparency and accounting constructs to improve corporate governance is outlined.*

Keywords: *transparency, corporate governance, stakeholders, accounting, financial statements*

Науковий керівник:

Лугова О.І.,

канд. екон. наук, доцент,

доцент кафедри обліку і оподаткування,

Миколаївський національний аграрний університет

УДК 657:658.7:338.242

Особливості обліку процесу постачання матеріальних цінностей на підприємстві

Білобродський Денис,

здобувач вищої освіти спеціальності 071 Облік і оподаткування

Миколаївський національний університет

Анотація: у роботі розглянуто особливості обліку процесу постачання матеріальних цінностей на підприємстві. Досліджено основні етапи обліку, документальне оформлення та впровадження автоматизованих систем для підвищення ефективності управління